

енергоефективності в Україні» [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: <http://es.esco.agency/images/art/3-2017/art20.pdf>

4. Гаприндашвілі Б. В. Проблеми реалізації заходів з енергоефективності на промислових підприємствах України за участі банківських кредитів. [Електронний ресурс] / Б. В. Гаприндашвілі. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/1_57_2017_ukr/25.pdf.

О. С. Коваленко
аспірант кафедри банківської справи
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

КООПЕРАТИВНІ БАНКИ В ІНФРАСТРУКТУРІ ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Зарубіжний досвід яскраво свідчить, що основним фінансовим джерелом сільського господарства (в першу чергу малих та середніх виробників) є кредитні кооперативи та кооперативні банки. Для прикладу, частка кооперативних банків в кредитуванні аграрного сектору Німеччини в червні 2015 року становила 50% [1]. Статистика інших країн є також досить промовистою. Rabobank – один з найбільших банків Нідерландів та світу, контролює 84% ринку фінансування аграрного виробництва Нідерландів [2].

Не даремно кооперативні банки відіграють важливу роль в економіці сучасної Німеччини, адже саме на її території з'явилися перші кооперативні банки в середині XIX століття. Почали існувати одночасно дві форми кредитних кооперативів – кооперативи на основі моделі Франца Шульца-Деліча та на основі моделі Фрідріха Райффайзена. Після Німеччини, кооперативні банки поширилися по всій Європі. Перш за все, вони були засновані в сільській місцевості. Це пояснює їх особливу роль в розвитку сільського господарства та відповідають на питання чому вони зорієнтовані на сільську місцевість й донині.

Перші кооперативні банки нагадували сучасні кредитні спілки. Спочатку вони були слабкими та не мали достатньо фінансових ресурсів. Створення таких інституцій переважно було спричинено зовнішніми умовами, такими як ініціатива державних органів або публічними особами. На сьогоднішній день, кооперативний банк – це фінансова установа, що акумулює фінансові ресурси та кредитує своїх членів. В різних країнах вони мали різні назви, але вони завжди мали спільну ознаку – акумуляція фінансових ресурсів для подальшого кредитування власних членів.

Основним завданням державної політики з розвитку аграрного сектору має стати налагодження механізмів кредитування малого та середнього бізнесу в аграрному секторі, фермерських та одноосібних господарств. Ефективним механізмом, перевіреним часом є кредитування кооперативними банками. Адже обслуговування сільських місцевостей, малого та середнього бізнесу є нішею цих банків, на відміну від комерційних, які зорієнтовані на великий бізнес – промисловість.

Створення кредитних кооперативів слугуватиме каталізатором розвитку села в Україні. А це у свою чергу вирішує низку важливих економічних та соціальних питань. Серед яких треба відмітити, зменшення, а з часом припинення відтоку сільського населення; збереження традицій українського села; підвищення добробуту сільських жителів, який значно нижчий ніж в місті (проявляється також в доступі до послуг, в тому числі, державних), а разом з добробутом збільшення кваліфікованих працівників, настроїв яких зміниться з необхідності жити в сільській місцевості на бажання жити та розвивати цю місцевість.

Кооперативні банки є одними з найбільших в світі. Зароджувались вони як кредитні спілки на селі. Стати сильними гравцями на фінансовому ринку дозволив їх значний історичний розвиток та стійкість до криз. Кооперативні банки можуть відіграти особливу роль в збільшенні кредитування агроформувань та сприяти розвитку аграрного виробництва в Україні.

Ідея створення системи кооперативних банків в Україні існує вже доволі давно. Даним питанням займався ряд вітчизняних науковців, серед яких особливо варто відмітити Пантелеймоненко А.О. та Гончаренко В.В. Вченими досліджено історію кооперативного руху на території України, досліджено зарубіжний досвід, визначено основні проблеми, що зараз існують, та запропоновано методи їх вирішення.

Таким чином, тема кредитних спілок та кооперативних банків має досліджуватися й надалі та найголовніше результати цих досліджень мають імплементуватися на практиці. Створення зазначених інституцій лежить в площині інтересів сільських мешканців та держави. Розвиток кооперативних банків та завоювання ними значної частки банківської системи дозволить підвищити стабільність останньої, адже кооперативні банки характеризуються консервативною, а значить менш ризикованою, кредитною політикою. В чому зацікавлені всі економічні суб'єкти.

Список літератури:

1. German bank lending: Market share developments in individual sectors [Електронний ресурс] // Deutsche Bank. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: https://www.dbresearch.com/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD0000000000365479/German_bank_lending%3A_Market_share_developments_in_.PDF
2. Annual Report 2015 [Електронний ресурс] // Rabobank Group. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.rabobank.com/en/images/rabobank-annual-report-2015.pdf>.

УДК 336:336.7

Ю. М. Коваленко
д. е. н., професор, професор кафедри фінансових ринків
Університет державної фіскальної служби України

ЕКОНОМІКА ВРАЖЕНЬ: ЕМПІРИЧНА ПЕРЕВІРКА У СФЕРІ ФІНАНСОВИХ І СТРАХОВИХ ПОСЛУГ